

Sygn. akt IX K 995/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2019 r.

Sąd Rejonowy w Kielcach IX Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Tomasz Piechota

Protokolant: sekr. sądowy Iwona Jakubowska

w obecności Prokuratora Prokuratury Rejonowej K.-Zachód w K. - bez udziału

po rozpoznaniu w dniu 03 października 2019 r.

sprawy **H. S. (1)**, córki Z. i G. z domu S.

urodzonej (...) w J.

oskarżonej o to, że:

1. pełniąc funkcję Prezesa Zarządu podmiotu gospodarczego Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., nr KRS (...) i będąc z tego tytułu osobą odpowiedzialną za wykonanie obowiązków wynikających z ustawy o rachunkowości, wbrew przepisom tejże ustawy dopuściła do niezłożenia od dnia 11 maja 2018 roku do 4 lutego 2019 roku w Sądzie Rejonowym w Kielcach rocznego sprawozdania finansowego spółki za rok 2015 czym naruszyła przepis art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009r., nr 152 poz. 1223 ze zm.), **tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości,**

2. pełniąc funkcję Prezesa Zarządu podmiotu gospodarczego Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., nr KRS (...) i będąc z tego tytułu osobą odpowiedzialną za wykonanie obowiązków wynikających z ustawy o rachunkowości, wbrew przepisom tejże ustawy dopuściła do niezłożenia od dnia 16 lipca 2018 roku do 4 lutego 2019 roku w Sądzie Rejonowym w Kielcach rocznego sprawozdania finansowego spółki za rok 2017 czym naruszyła przepis art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009r., nr 152 poz. 1223 ze zm.), **tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości.**

orzeka:

I. na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk postępowanie karne wobec oskarżonej H. S. (1) o czyny zarzucane jej w pkt I i II aktu oskarżenia umarza z uwagi na to, że społeczna szkodliwość tych czynów jest znikoma;

II. na podstawie art. 632 pkt 2 kpk orzeka, że koszty procesu ponosi Skarb Państwa.

Sędzia Tomasz Piechota

Sygn. akt IX K 995/19

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 3 października 2019 roku

H. S. (1) została oskarżona o to, że:

1. pełniąc funkcję Prezesa Zarządu podmiotu gospodarczego Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., nr KRS (...) i będąc z tego tytułu osobą odpowiedzialną za wykonanie obowiązków wynikających z ustawy o rachunkowości, wbrew przepisom tejże ustawy dopuściła do niezłożenia od dnia 11 maja 2018 roku do 4 lutego 2019 roku w Sądzie Rejonowym w Kielcach rocznego sprawozdania finansowego spółki za rok 2015 czym naruszyła przepis art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009r., nr 152 poz. 1223 ze zm.), **tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości,**

2. pełniąc funkcję Prezesa Zarządu podmiotu gospodarczego Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., nr KRS (...) i będąc z tego tytułu osobą odpowiedzialną za wykonanie obowiązków wynikających z ustawy o rachunkowości, wbrew przepisom tejże ustawy dopuściła do niezłożenia od dnia 16 lipca 2018 roku do 4 lutego 2019 roku w Sądzie Rejonowym w Kielcach rocznego sprawozdania finansowego spółki za rok 2017 czym naruszyła przepis art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009r., nr 152 poz. 1223 ze zm.), **tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości.**

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. S. był Prezesem Zarządu spółki - Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., jednakże zmarł w dniu 7 sierpnia 2017 roku z powodu trwającej 10 lat choroby – stwardnienia zanikowego bocznego, która w ostatnich latach życia uniemożliwiła mu podpisywanie dokumentacji spółki. W związku z powyższym coroczne sprawozdania finansowe od 2014 roku składała jego żona H. S. (1), która była prokurentem spółki. Sprawozdania takie pomimo braku podpisu K. S. były zasadniczo w KRS przyjmowane, w związku z załączonymi wyjaśnieniami o stanie zdrowia K. S. potwierdzonymi stosowną dokumentacją medyczną. Nie zostało natomiast przyjęte sprawozdanie za 2015 rok, które H. S. (1) złożyła osobiście w dniu 28 czerwca 2016 roku, z uwagi na braki formalne. H. S. (1) natomiast na żądania KRS udzielała koniecznych informacji, przedstawiała zaświadczenie o stanie męża i przesyłała żądane dokumenty.

Dowody: wyjaśnienia oskarżonej H. S. (1) (k. 188-189, 239v-240, 241), zeznania świadka L. L. (1) (k. 165-166, 240-241), wydruk z KRS (k. 4-9), fotokopie akt rejestrowych (k. 3), fotokopia zaświadczenia (k. 238).

W dniu 11 maja 2018 roku H. S. (1) zaczęła pełnić funkcję Prezesa Zarządu spółki, którą objęła w celu zamknięcia jej działalności. W związku z powyższym zobowiązana była złożyć sprawozdanie finansowe spółki za 2015 rok, które nie zostało skutecznie złożone, jednakże H. S. (1) będąc osobą odpowiedzialną za wykonanie obowiązków wynikających z ustawy o rachunkowości obowiązku tego nie wykonała. H. S. (1) również nie złożyła w terminie sprawozdania za rok 2017, to jest w terminie do dnia 15 lipca 2018 roku. Te sprawozdania złożyła ona skutecznie w dniu 4 lutego 2019 roku, po postępowaniu przymuszającym zainicjowanym postanowieniem z dnia 21 stycznia 2019 roku, które to postępowanie wobec tego faktu zostało umorzone. Wymienione sprawozdania H. S. (1) złożyła w postaci elektronicznej, z pomocą księgowego z biura (...). W tym czasie, to jest od 31 października 2015 roku spółka wygaszała swoją działalność, H. S. (1) skupiała się na zapłaceniu wszelkich wierzytelności. Spółka nie była zadłużona, nie toczyło się wobec niej postępowanie upadłościowe i restrukturyzacyjne. Obecnie, to jest od dnia 10 kwietnia 2019 roku działalność spółki pozostaje zawieszona.

Dowody: wyjaśnienia oskarżonej H. S. (1) (k. 188-189, 239v-240, 241), zeznania świadka L. L. (1) (k. 165-166, 240-241), wydruk z KRS (k. 4-9), informacja z SR Kielce (k. 41), informacja z ZUS o. w P. (k. 164), informacja KRS K. (k. 174), informacje od komorników (k. 33,34,35,36, 38,70,71,72,169,170,173), informacja z II US z załącznikami (k. 73-159).

H. S. (1) ma 64 lata, jest wdową i ma jednego syna, który pozostaje na jej utrzymaniu. Zdobyła wykształcenie średnie mechaniczne z wyuczonym zawodem mechanika. Utrzymuje się z emerytury, która otrzymuje w kwocie 1800 złotych miesięcznie. Posiada majątek w postaci domu. Nie była dotychczas karana. Nie leczyła się odwykowo ani psychiatrycznie.

Dowody: oświadczenia oskarżonej H. S. (1) (k. 188-188v, 239v), dane osobopoznawcze o oskarżonej (k. 213), informacja z Krajowego Rejestru Karnego (k. 183).

H. S. (1) słuchana w toku postępowania przygotowawczego w dniu 8 lipca 2019 roku oświadczyła, że nie przyznaje się do popełnienia zarzuczonego jej czynu. Wyjaśniała, że jest ona prezesem spółki Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. i występuje w jednoosobowym zarządzie od 11 maja 2018 roku. Podała, że funkcję zaczęła pełnić w tym celu aby dopełnić formalności zamknięcia spółki, natomiast wcześniej tą funkcję pełnił jej mąż K. S., który po wieloletniej chorobie zmarł w dniu 7 sierpnia 2017 roku. Opisywała, że w czasie trwającej 10 lat choroby męża – (...), wszystkim sprawami wspólnie zajmowała się ona osobiście jak i był zawiadomiony KRS, włącznie z przedstawieniem zaświadczeń lekarskich. Dodała, że wszystkie sprawozdania od 2014 roku były składane w terminie, na co posiada ona dowód w postaci potwierdzeń pisemnych z pieczęcią KRS, ponieważ składała je osobiście, jak również w ten sposób składała sprawozdania za lata 2015- 2016. Wyjaśniała, że KRS zawiadomił ją o braku złożenia sprawozdań za lata 2015 i 2017 i wówczas od razu udała się do biura rachunkowego, który prowadzi (...) spółki (...) – do pana L. L. (1), który w jej imieniu osobiście wysłał drogą elektroniczną w dniu 4 lutego 2019 roku sprawozdanie finansowe za 2015 i 2017 rok i zostały one skutecznie przyjęte. Dodała, że w dniu 30 maja 2019 roku zostało zatwierdzone postanowienie o zawieszeniu działalności gospodarczej (k. 188-189).

Na rozprawie w dniu 3 października 2019 roku oskarżona H. S. (1) oświadczyła, że przyznaje się do popełnienia zarzuczonego jej czynu. Wyjaśniała, że nie rozumie tej sprawy ponieważ w czasie kiedy jej mąż żył, ona była w firmie tylko prokurentem i mogła podpisać dokumenty. Dodała, że taki stan trwał do śmierci męża, natomiast prezesem została dopiero 11 maja. Opisywała, że jej mąż chorował 10 lat i ona składała te sprawozdania w latach wcześniejszych i nie było żadnych problemów, a tylko zastrzeżenia zaczęły się kiedy sąd zwrócił jej dokumenty, że widnieją nieprawidłowe podpisy i przez 3 lata drogą korespondencyjną były dosyłane informacje. Wyjaśniała, że jej mąż chorował na stwardnienie zanikowe boczne i nie mógł podpisywać dokumentów i takie zaświadczenie lekarskie było dołączone do akt, co miało miejsce w 2015 jak i 2016 roku gdzie przyjęto je bez zastrzeżeń. Dodała, że we wcześniejszych latach podpisywał się jej mąż, natomiast w 2015 i 2016 to był jej podpis, oraz członek zarządu. Wyjaśniała, że nie pamięta aby dostała zwrot dokumentów za 2017 rok i 2015 – w jej ocenie nie dostała ich ona ani spółka i była przekonana, że dokumenty zostały przyjęte. Wyjaśniała, że również na dokumentach podpisał się L. L. (1). Dodała, że nie kwestionowała postępowania przymuszającego wszczętego przez sąd rejestrowy, a tylko składała w odpowiedzi brakujące dokumenty. Zaznaczyła, że chciała ona po śmierci męża spółkę zamknąć, wobec czego zaczęła formalnie pełnić funkcję, a spółka nie miała żadnych wierzycieli ani długów. Dodała, że od tego roku działalność spółki jest zawieszona, a wcześniej nie doszło do zmiany prezesa ponieważ taka była wola jej męża. Wskazała, że towar jaki pozostał sprzedano aby możliwe było bez długów zamknięcie firmy. Wyjaśniała, że od śmierci męża minęło 2 lata i cały czas ten proces trwa. Odnośnie roku 2017 dodała, że trudno jest cokolwiek o tym powiedzieć, ponieważ nic nie pamięta, a wtedy sprawozdanie było składane drogą elektroniczną, tzn. pan L. pomógł jej zalogować się na KRS i wysłać sprawozdanie i to chyba było 4 lutego kiedy wysłali za 2015 i 2017. Zaznaczyła, że ma pieczętkę przyjęcia tych dokumentów, a nie dostała żadnych zwrotów. Wskazała nadto, że w między czasie dostała już pismo z KRS, że postępowanie zostało umorzone. Dodała, że przyznaje się do niezłożenia sprawozdania za 2017 rok, a za 2015 rok nie przyznaje się, ponieważ było zaświadczenie o ciężkim stanie męża, to jest jego chorobie mięśni przez którą tylko leżał i pracowała jedynie jego świadomość, był pod respiratorem i komunikował się pokazując alfabet oczami. Wyjaśniała, że spółka nie miała żadnych długów, byli kontrahenci zagraniczni z którymi rozliczyła się poprzez przekazanie im urzędzeń (k. 239v-240). Zaznaczyła, że była przekonana, że złożyła sprawozdanie za 2017 rok przez postępowaniem przymuszającym, a wszystkie sprawozdania zawsze składała osobiście. Dodała, że nie jest na 100 procent pewna czy złożyła to sprawozdanie, ponieważ mogła ją zmylić zmiana przepisów o formie składania sprawozdania z papierowego na elektroniczny, tj. później dowiedziała się, że biuro tego nie może złożyć tylko spółka osobiście. Przyznała, że zdawała sobie sprawę, że jako prezes musi ona podpisać się na sprawozdaniu (k. 241).

Sąd zważył, co następuje:

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego pozwoliła dokonać pewnych ustaleń faktycznych w sprawie jak również właściwie ocenić zachowanie H. S. (1) pod kątem zarzuconych jej przestępstw.

Zasadniczo okoliczności stanu faktycznego pozostawały bezsporne i wynikały tak z załączonej dokumentacji jak również wyjaśnień oskarżonej oraz zeznań świadka L. L. (1).

Dokładny przebieg działań H. S. (1) na rzecz spółki podejmowanych w celu skutecznego złożenia sprawozdań finansowych możliwy był do ustalenia przede wszystkim w oparciu o analizę akt rejestrowych spółki (...) sp. z o. o., załączonych do akt w postaci fotokopii na płycie CD (k. 3). Sąd miał też w tym zakresie na względzie wydruki z rejestru (k. 4-6). Informacje, które zawarte są w tej dokumentacji potwierdzają, że istotnie H. S. (1) składała sprawozdania, które opatrywała swoim i członka zarządu podpisu z wyjaśnieniem, że jej mąż – prezes spółki takiego podpisu złożyć nie może. Istotne w tym zakresie było szczególnie zaświadczenie lekarskie, które znajduje się w aktach rejestrowych (k. 564) – przedłożone również do akt niniejszej sprawy (k. 238). Treść wymienionego zaświadczenia wystawionego przez lekarza prowadzącego potwierdza twierdzenia H. S. (1) co do tego, jak przebiegała choroba zmarłego K. S.. Ponadto z tychże akt wynika, że sprawozdanie za rok 2015 nie zostało przyjęte i wszczęte zostało w tym zakresie postępowanie przymuszające. Co więcej na podstawie akt można również stwierdzić, że oskarżona w dniu 11 maja 2018 roku objęła funkcję Prezesa Zarządu spółki. Istotne jest również stwierdzenie wynikające także z tychże akt, że sprawozdanie za rok 2017 nie zostało złożone w terminie, który upływał z dniem 15 lipca 2018 roku. Wreszcie, szczególnie istotne znaczenie miała informacja z KRS nadesłana w dniu 17 czerwca 2019 roku (k. 174), z której to wynika, że wskazane sprawozdania zostały skutecznie złożone w dniu 4 lutego 2019 roku w wyniku czego postępowanie przymuszające umorzono. Jak wynika nadto z akt rejestrowych członek zarządu Z. K. zrezygnował z tej funkcji z dniem 11 stycznia 2018 roku, zaś oskarżona wypowiedziała prokurę spółce 9 marca 2018 roku, a funkcję Prezesa pełni od 11 maja 2018 roku, przy czym zarząd spółki jest jednoosobowy.

Istotne było również ustalenie tego w jakiej sytuacji znajdowała się spółka w przedmiotowym okresie, który dotyczył tych sprawozdań. Z wyjaśnień oskarżonej wynika jasno, że od momentu objęcia przez nią funkcji, zmierza ona do zakończenia działalności spółki, która nie ma problemów finansowych. Okoliczności podane przez oskarżoną znajdują potwierdzenie w dowodach w postaci dokumentów. Z informacji nadesłanej przez (...) – Oddział w P. (k. 164) wynika, że spółka prowadziła działalność do końca października 2015 roku. Z kolei na podstawie informacji nadesłanej przez Sąd Rejonowy w Kielcach (k. 41) można było ustalić, że wobec spółki nie toczyło się postępowanie upadłościowe czy restrukturyzacyjne, co potwierdza wyjaśnienia oskarżonej co do braku trudności finansowych spółki. Kolejno wnioszek ten potwierdzają uzyskane informacje od komorników sądowych (k. 33,34,35,36, 38,70,71,72,169,170,173), z których również wynika, że w tym czasie nie toczyły się wobec spółki żadne postępowania egzekucyjne. Jak wynika z informacji nadesłanej przez Urząd Skarbowy (k. 73-159) – spółka realizowała swoje obowiązki podatkowe, składała deklaracje podatkowe i nie miała zaległości z tego tytułu. Wszystkie wymienione informacje nadesłane przez uprawnione organy okazały się więc przydatne dla postępowania.

Istotne okazały się również zeznania L. L. (1). Świadek zajmuje się księgowością spółki, stąd też zna jej bieżącą sytuację oraz motywy jakie legły u braku terminowości złożenia sprawozdań. Zeznania świadka były zupełnie logiczne, rzeczowe i spójne, korespondowały z wcześniej wskazanymi dowodami z dokumentów jak i wyjaśnieniami oskarżonej H. S. (1). Na podstawie zeznań świadka można było ustalić, że H. S. (1) jeszcze jako pełnomocnik spółki terminowo i osobiście składała wszystkie sprawozdania, natomiast jedno z nich nie zostało przyjęte wobec braku podpisu, pomimo, że wcześniej takie sprawozdania były przyjmowane. Z zeznań L. L. (1) wynika zatem, że oskarżona jeszcze jako pełnomocnik a potem jako prezes podejmowała działania by stan ten uregulować, co znacznie odwlekło się w czasie. Świadek potwierdził przy tym, że te sprawozdania zostały finalnie złożone. Z zeznań tego świadka wynika więc, że sprawozdania zostały sporządzone w terminie, jak i H. S. (1) co do sprawozdania za 2015 rok podjęła kroki by zostało ono skutecznie złożone, co nie nastąpiło z przyczyn formalnych a stan ten był wyjaśniany z KRS przez dłuższy okres czasu.

W tym kontekście wyjaśnienia oskarżonej należy ocenić jako zupełnie wiarygodne, bowiem jej twierdzenia co do motywów dla jakich objęła funkcję prezesa, działań wówczas podjętych jak i kondycji spółki znalazły dla siebie

potwierdzenie w załączonej dokumentacji. Z wyjaśnień oskarżonej wynika jasno, dlaczego obowiązków wynikających z ustawy o rachunkowości H. S. (1) nie wypełniła. Należy uznać za szczere jej twierdzenia, w których wskazywała na to, że była przekonana, że sprawozdanie – złożone ale nie przyjęte – za 2015 rok ostatecznie KRS skutecznie przyjmie, po złożonych przez nią wyjaśnieniach i odpowiedziach na pisma. Jest to logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, skoro w tym okresie H. S. (1) zmagala się z chorobą męża, samodzielnie zajmowała się sprawami spółki. Analiza akt rejestrowych potwierdza, że H. S. (1) najpierw jako pełnomocnik a później osobiście w imieniu spółki, podejmowała w tym zakresie aktywne działania, jednakże skutecznie złożyła sprawozdanie dopiero w formie elektronicznej w dniu 4 lutego 2019 roku. W odniesieniu do sprawozdania za 2017 roku w aktach rejestrowych brak informacji o złożonym sprawozdaniu, jak i brak informacji aby – tak jak podała oskarżona – miała otrzymać ona jakieś żądanie w tym zakresie. Analiza tychże akt wskazuje, że w dniu 21 stycznia 2019 roku wydano postanowienie o wszczęciu postępowania przymuszającego, a już w dniu 4 lutego 2019 roku takie sprawozdania zostały skutecznie złożone. Nie ulega przy tym wątpliwości, że oskarżona w tym zakresie zaniechała wykonania obowiązku, który zaistniał już w dacie po objęciu przez nią funkcji prezesa. Należy zauważyć, że oskarżona ostatecznie przyznała, że istotnie sprawozdania za 2017 rok nie złożyła, bowiem była przekonana, że to uczyniła, a zmyliły ją zmienione zasady składania takich sprawozdań. Tym samym nie było żadnych powodów aby odmówić wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonej H. S. (1).

Depozycje oskarżonej były też istotne dla ustalenia sytuacji rodzinnej, majątkowej i osobistej oskarżonej. Pomocne w tym zakresie były nadto dane osobopoznawcze o oskarżonej zgromadzone w toku postępowania przygotowawczego. Jej uprzednią niekaralność Sąd ustalił na podstawie aktualnej informacji z Krajowego Rejestru Karnego (k. 183).

Przechodząc do oceny prawno – karnej zachowań oskarżonej H. S. (1) wskazać trzeba, że aktem oskarżenia zarzucono jej dopuszczenie się dwóch przestępstw z art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Odpowiedzialności za czyn z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości podlega między innymi ten, kto wbrew przepisom ustawy nie składa sprawozdania finansowego. Sprawozdanie finansowe jak i pozostałe dokumenty wymienione w art. 77 są podstawowym źródłem informacji o działalności i osiągniętych wynikach gospodarczych przedsiębiorstwa. Zarówno uczestnicy obrotu gospodarczego, jak i osoby, które mają w tym określony interes, mają prawo mieć zaufanie do informacji zapisanych w dostępnym ogólnie sprawozdaniu finansowym. Jest to najważniejsze źródło informacji, do którego może uzyskać dostęp inny przedsiębiorca czy akcjonariusz dużej spółki akcyjnej. Obowiązek złożenia sprawozdania finansowego do właściwego rejestru wynika między innymi z art. 69 ust. 1 ustawy, który mówi, iż obowiązek ten musi zostać przez kierownika jednostki dopełniony w ciągu 15 dni od zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego. Przez kierownika jednostki zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 6 należy rozmieść członka zarządu lub innego organu zarządzającego, a jeżeli jest to organ wieloosobowy – członków tego organu. Zgodnie z treścią art. 52 ust. 2 ustawy kierownik jednostki zapewnia sporządzenie sprawozdania finansowego nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego, którym z kolei jest dzień na który sprawozdanie jest sporządzane (art. 3 ust. 1 pkt 10), to jest dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych (art. 45 ust. 1). Z kolei z zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy księgi zamyka się na dzień kończący rok obrotowy, którym jest rok kalendarzowy (jak w niniejszej sprawie) lub okres pełnych 12 miesięcy (art. 3 ust. 1 pkt 1) – zależnie jak to ustala statut lub umowa, na podstawie której utworzono jednostkę. Termin do zatwierdzenia sprawozdania określono natomiast w art. 53 ust. 2 ustawy wskazując, iż sprawozdanie finansowe podlega zatwierdzeniu przez organ zatwierdzający nie później niż w ciągu 6 miesięcy od dnia bilansowego. Tym samym termin do złożenia sprawozdania w przypadku przedmiotowej spółki upływał w dniu 15 lipca każdego roku. Organem zatwierdzającym zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy – jest organ, który zgodnie z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa, statutom, umową lub na mocy prawa własności jest uprawniony do zatwierdzania sprawozdania finansowego jednostki, to jest Prezes Zarządu Spółki.

Mając na względzie wyżej przytoczone rozważania można stwierdzić, iż istotnie oskarżona nie złożyła w wymaganym terminie sprawozdań finansowych za 2015 rok i 2017 rok. W przypadku tego pierwszego sprawozdania terminem do wypełniania obowiązku był dzień 15 lipca 2016 roku, jednakże z racji tego, że H. S. (1) dopiero w dniu 11 maja 2018 roku objęła funkcję Prezesa, to też jej obowiązek w tym zakresie zaistniał dopiero tego dnia. Nie była to jednak sytuacja tego typu, że do złożenia sprawozdania w ogóle fizycznie nie doszło, bowiem to sama oskarżona jeszcze w ramach

udzielonej jej prokury w terminie sprawozdanie złożyła, a nie przyjęte zostało z przyczyn formalnych, wobec czego nie można mówić o skutecznym złożeniu sprawozdania. W kontekście sprawozdania za 2017 rok nie ulega wątpliwości, że nie zostało ono złożone w terminie, to jest do dnia 15 lipca 2018 roku kiedy to H. S. (1) była już Prezesem Zarządu. W obu przypadkach stan taki trwał do dnia 4 lutego 2019 roku, kiedy obydwie sprawozdania zostały skutecznie złożone drogą elektroniczną. Oczywiście jest przy tym, że od dnia 11 maja 2018 roku takie obowiązki przypadły H. S. (1), skoro była ona prezesem jednoosobowego zarządu spółki.

Oskarżonej można przypisać winę w zakresie jej zachowań. H. S. (1) jest osobą dorosłą, zdrową psychicznie, a z racji kilkuletniego wykonywania czynności w spółce w zastępstwie męża, знаła obowiązki jakie na niej ciążyły jako na prezesie zarządu Spółki. Z pewnością nie ograniczało poczytalności oskarżonej. Sąd doszedł jednakże do przekonania, że stopień winy oskarżonej nie jest wysoki. Zachowanie oskarżonej nie wynikało z jakiegoś ukartowanego działania, ukierunkowanego na wprowadzenie w błąd innych podmiotów gospodarczych, ale było powiązane z sytuacją faktyczną w postaci ciężkiej choroby męża oskarżonej, zmianami osobowymi w spółce jak i zmianami prawnym, które miały wpływ na sposób składania sprawozdań finansowych. Należy zauważyć, że nowy sposób składania sprawozdań był dla oskarżonej czynnością skomplikowaną i nie umiała tego dokonać bez pomocy biura rachunkowego. Sytuacja finansowa spółki i praktyczne wygaszanie działalności spółki nie powodowało również zagrożenia dla innych podmiotów gospodarczych. Znaczące jest również to, że niezwłocznie kiedy H. S. (1) otrzymała postanowienie z postępowania przymuszającego, wykonała ciężące na niej obowiązki. Tym samym okoliczności faktyczne zachowania oskarżonej zaprowadziły Sąd do wniosku, iż stopień winy oskarżonej w zakresie obydwu czynów również jest stosunkowo niższy aniżeli wysoki.

Oceniając stopień społecznej szkodliwości czynów oskarżonej H. S. (1) Sąd miał na względzie przesłanki z art. 115 § 2 k.k. Można stwierdzić, że do popełnienia tych czynów doszło umyślnie, skoro H. S. (1) była świadoma ciężących na niej obowiązków. Oczywiście jest, że zachowania te nie polegały jednak na oczywistym lekceważeniu obowiązków czy całkowitej rezygnacji z ich wypełnienia. H. S. (1) co do sprawozdania z 2015 roku zanim została Prezesem podejmowała próby jego złożenia, wobec czego jej bierność po 11 maja 2018 roku, nie można uznać za w pełni usprawiedliwioną. Należy też zauważyć, że bezzwłocznie gdy H. S. (2) została wezwana do złożenia tego sprawozdania – dokonała tego w krótkim czasie. W kontekście drugiego zachowania należy wskazać, że miało ono miejsce stosunkowo niedawno po tym jak oskarżona objęła funkcję, a przy tym w tym okresie następowały zmiany personalne w zarządzie spółki, a sama oskarżona podejmowała szereg czynności związanych z koniecznością ich odnotowania w rejestrze spółek – co wynika z analizy akt rejestrowych. Mowa tu nie tylko o rezygnacji Z. K. z funkcji członka zarządu ale i samej oskarżonej z funkcji prokurenta. Miało to miejsce w okresie kiedy sporządzała oskarżona sprawozdanie finansowe, co też w obliczu trudnej sytuacji życiowej – niedawnej śmierci męża – potwierdza, że oskarżona swojego obowiązku nie dochowała, ale jej zachowanie można usprawiedliwić w/w okolicznościami. Zachowania oskarżonej godziły w dobro prawne jakim jest bezpieczeństwo obrotu gospodarczego, bowiem wskazane przepisy służą ustaleniu i ujednoczeniu zasad rachunkowości podmiotów gospodarczych. Mimo, że omawiane przestępstwo ma charakter bezskutkowy to nie ulega wątpliwości, że celem tego przepisu jest ochrona obrotu gospodarczego, przede wszystkim poprzez wykluczenie takich zjawisk jak kreatywna księgowość, czy fałszowanie sprawozdań. Przepis ten chroni m.in. interes uczestników obrotu, umożliwiając takim podmiotom gospodarczym uzyskanie na podstawie stosownych dokumentów, np. sprawozdań finansowych, danych co do sytuacji majątkowej i gospodarczej spółki, zgodnych z rzeczywistym stanem. Na podstawie informacji pochodzących ze sprawozdań finansowych dokonywana jest bowiem ocena wyników działalności podmiotów gospodarczych przez odbiorców zewnętrznych. Mając na względzie fakt, że od końca 2015 roku spółka praktycznie nie prowadziła działalności, ale ją wygaszano – w szczególności od momentu objęcia funkcji przez oskarżoną, zagrożenie dla dobra chronionego prawem w tym przypadku było czysto teoretyczne. Spółka nie nawiązywała nowych relacji gospodarczych, nie posiadała zadłużenia, realizowała obowiązki podatkowe, choćby poprzez składanie terminowych deklaracji. W tym stanie rzeczy nie sposób mówić o tym by pewność obrotu gospodarczego została w jakiś znaczny sposób narażona. Kluczowe jest również wskazanie na opisane szerzej przy ocenie winy okoliczności popełnienia czynów, w tym szczególnie fakt, długotrwałej, ciężkiej choroby męża oskarżonej. Nie ulega wątpliwości, że z tych powodów nie sposób mówić o negatywnych pobudkach czy motywacji po stronie oskarżonej. Potwierdza to jednoznacznie postawa oskarżonej, która niezwłocznie po wezwaniu ją przez sąd rejestrowy,

złożyła zaległe sprawozdania, które były terminowo sporządzone. Mowa tu o zdecydowanie bliskiej korelacji czasowej, skoro postanowienie wydano 21 stycznia 2019 roku, zostało ono jeszcze doręczone oskarżonej, a już 4 lutego 2019 roku obowiązki z ustawy o rachunkowości zostały wypełnione. W tej sytuacji w ocenie Sądu jednoznacznie można stwierdzić, że nie sposób mówić o tym, by stopień społecznej szkodliwości obydwu czynów przypisanych oskarżonej był większy niż znikomy.

Zachowania oskarżonej były zatem społecznie szkodliwe w stopniu znikomym. Zgodnie z treścią art. 1 § 2 k.k. czyn, którego społeczna szkodliwość jest znikoma nie stanowi przestępstwa. Wobec powyższego należało dojść do przekonania, że wobec zaistnienia tej przesłanki, czyny oskarżonej nie stanowią przestępstwa.

Jak wynika z treści art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. wobec stwierdzenia znikomej społecznej szkodliwości rozpatrywanych czynów z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości postępowanie należało umorzyć, co też Sąd orzekł w punkcie I części dyspozytywnej wyroku.

Z kolei w punkcie II części dyspozytywnej wyroku Sąd zgodnie z treścią art. 632 pkt 2 k.p.k. orzekł, że koszty postępowania wobec jego umorzenia ponosi Skarb Państwa.

Sędzia SR Tomasz Piechota